

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 32. — ŠTEV. 32.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 7, 1923. — SREDA, 7. FEBRUARJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

VZNEMLJIV POLOŽAJ V LAUSANNE

Iz Pariza je prišlo sporočilo, da bodo sprejeli Turki končne pogoje zaveznikov. — Poincare je brzojavno sporočil v London najnovije razvoje. — Kabinetna seja se je vršila prej, predno so dospeli Poincarejevi pogoji.

London, Anglija, 5. februarja. — Vse angleške časnikarske agenture so priobčile sporočila iz Pariza, v katerih se glasi, da je prišla brzojavka od M. Bomparda, načelnika francoske delegacije na mirovni konferenci v Lausanne, ki javlja, da je Ismid paša sprejel besedilo mirovne pogodbe glede kapitulacij in tudi glede drugih spornih točk. To sporočilo se najbrž tiče zadnjih pogojev, ki so bili stavljeni Turkom glede kapitulacij, radi katerih se je konferenca razbila, ko niso hoteli Turki sprejeti osnutka mirovne pogodbe.

V poročilu neke pariške časnikarske agenture se glasi:

— Turki so sklenili podpisati mirovno pogodbo.

Dokler pa ne bo tozadevno poročilo potrjeno iz uradnih virov v Lausanne, bo ostala angleška publika skrajno nezupna.

Pariz, Francija, 5. februarja. — Havas časnikarska agentura je izvedela iz Lausanne, da je Ismid paša prejel zavezniške pogoje, ki jih je sprejel, to je pravice inozemcev, živčih v Turčiji.

Ismid paša je baje informiral M. Bomparda, načelnika francoske delegacije, da so Turki pripravljeni razmisliti o zavezniškem osnutku mirovne pogodbe, kot je bil končno predložen in da bodo eventualno podpisali to pogodbo. Pogajanja so bila takoj nato obnovljena, ter je dosti upanja, da bodo uspešno potekla.

M. Bompard je imel dolgo konferenco z Ismid pašo, predno je odpotoval v Pariz, in podrobno tega pogovora so bile brzojavno sporočene ministrskemu predsedniku Poincareju, ki je dobil tozadevno sporočilo pozno tekom popoldneva.

Ismid je bil dobro poučen o namenih zaveznikov v slučaju, da bi ne mogla konferenca doseči ugovarja. Opuštil je vsled tega svoje želje, ki ni pripoznalo nikakega kompromisa ter sprejel osnutek kapitulacij, ki mu je bil predložen. S tem pa je tudi odstranil edino oviro, ki je zavlačevala sklenitev mirovne pogodbe.

Zavezniki so v polnem sprejeli rezervacije Turkov, ki se tičejo drugih točk, kot naprimer morskih petrolejskih polja.

Francoski ministr. predsednik

Poincare se je seveda takoj poslužil dobre prilike ter takoj brzojavno sporočil v London novico, katere je dobil. Njegovo sporočilo pa je najbrž prišlo prepozno za kabinetno sejo, ki je bila sklicana sprito povratka ministra Curzona.

Ismid paša je izjavil M. Bompardu, da naj premirje, sklenjeno v Mudaniji, velja še naprej v slučaju, da bi moral on odpotovati nahitro v Angoro.

ITALJANSKI PRESTOLONASLEDNIK BO OBISKAL JUŽNO AMERIKO.

Rim, Italija, 5. februarja. — Danes je bilo objavljeno, da bo italjanski prestolonaslednik Humbert obiskal spopladni Južno Ameriko.

Daljš časa se bo mudil v Braziliji in Argentini.

STRASTEN KADILEC DOSEGEL VISOKO STAROST.

Charleston, W. Va., 5. febr. — Danes je umrl na neki tukajšnji farmi James G. Sutton v starosti 117 let.

Vsakemu, ki ga je obiskal, je rekel: — Kadi dober tobak, toda žganja ne pij, pa boš toliko star kot sem jaz.

Bil je strasten kadilec več kot sto let. Značilno pri njem je bilo, da je imel vedno na sebi troje hlač.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo naslednje, hitro in po nizkih cenah.

Vstajaj se biva naše ome slobodni

Jugoslavije:

Razpoložljiva na danje polne in izplačajo "K. r. politni čekovalni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je poš na hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30 . .	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40 . .	K 800
500 Din. . .	\$ 5.55 . .	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.00 . .	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 21.80 . .	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 54.00 . .	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na danje polne in izplačajo "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.60
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Na polilajve, ki presegajo znesek dvajsetstotil kron ali pa dvajsetil lir dovoljamo po možnosti do posebni pobest.

Vrednost kronam, dinarjem in litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neprilicovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne ome vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glajto poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslali najboljše po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

GROZNA EKSPLOZIJA V SPRINGFIELD, MASS.

Pred kratkim se je pripetila v Springfield, Mass., grozna eksplozija plina. Eksplozija je pretresla celo mesto. Veliko poslopij je bilo poškodovanih. Preiskava je dognala, da je eksplodiral plin, ki je uhajal iz poškodovanega tanka.

AMERIKANCI SO SE VRNILI IZ FRANCIJE

Zadnje ameriške čete, ki so stražile ob Renu v Nemčiji, se bodo danes izkrcale. — Savannah v Georgiji, jim bo priredila navdušensprejem.

Savannah, Ga., 5. februarja. — Tukajšnje mesto se pripravlja na sprejem ameriških čet, ki bodo dospole semkaj iz Nemčije na krovu armadnega transportnega parnika "St. Mihiel". Župan Seabrook je proglasil polovični praznik in mesto je okraшено z zastavami in vsi načrti za sprejem čet so dovršeni.

Če prav se glasi, da bo dospel "St. Mihiel" v sredo ob sedmih zjutraj, ni še natančno znano, kaj bo parnik dejanski pristal, kajti v brezzičnem brzojavnem sporočilu, katero je poslal poveljnik transporta, se glasi, da ne bo parnik najbrž pristal pred eno uro v sredo popoldne.

Ko bo prišel transportni parnik preko Tybee plitvin, ga bo sprejel parnik obrečne straže, Yamocraw, ki ga bo spremljal do pomoči. Na krovu tega čolna obrečne carinske straže se bo nahajal župan v spremstvu drugih in člani Ameriške legije, ter zastopniki parobrodskih interesov bodo pohitili transportnemu parniku nasproti v svojih lastnih čolnih.

Sprejemni komitej, ki vključuje je guvernerja države, župana ter druge javne uradnike, bo oficijelno pozdravil čete na pomolu.

Posebni načrti so bili izdelani ter odobreni za sprejem nemških žena in otrok številnih vojakov. V brezzičnih brzojavnih sporočilih s transporta se glasi, da so nekateri člani posadke v Nemčiji bolni in te bodo prevedli s posebnimi avtomobili v bolnice.

Popoldne se bo vršila javna veselica, katero bodo priredili trgovci iz Savannah in vršila se bo tudi parada čet, ki bodo nato odkorakale v Fort Screven, nedaleč od tukaj.

Zvečer se bo vršil banket, vpriporjen na čast vračajočim se častnikom.

Transportni parnik "St. Mihiel" ima na krovu 908 mož in častnikov, štiri in sedemdeset nemških žena in štiri in dvajset otrok. Na krovu transporta je baje tudi tašča nekega ameriškega vojaka.

Nacionalistično in fašistovsko časopisje izjavlja s ponosom, da si je izbrala Jolanda "italijanskega vojaka", ki je bil ranjen in odlikovan v vojni, mesto da poseže po inozemski kroni. Katoliki

POROKA ITALIJANSKE PRINCESE JOLANDE

Princesinja Jolanda, najstarejša hčerka italijanskega kralja ter njegove črnogorske žene, se bo poročila z navadnim "grofom".

Rim, Italija, 5. februarja. — Če je lahko princezinja Mary sledila glasu svojega srca, ki se je poročila z viscountom Lascellom, zakaj bi ne sledila njenemu zgledu tudi princezinja Jolanda, najstarejša hčerka italijanskega kralja (ki pa vlada le po milosti Mussolinija), ter vzela moža svojega nagnenja, kljub dejstvu, da ni to človek "kraljevske" krvi.

To je bil argument, katerega se je posluževala princezinja Jolanda tekom zadnjih par mesecev napram svojim staršem in argument je bil še ojačen vsled vzgleda, katerega je nudil vojvoda iz Yorka, mlajši sin angleškega kralja, ki se je zaročil z navadno grofico. Končno se je Jolandi posrečilo pregovoriti svojega junškega očeta.

Posledica vsega tega je bila, da se je princezinja zaročila z grofom Calvi di Bergolo, in sicer na plesu, ki se je vršil v Kvirinalu. Ta dogodek znači srečen izid romance, ki je trajala dve leti. — Ko se je glasil, da se bo najbrž poročila z belgijskim prestolonaslednikom, je Jolanda odločno izjavila, da se bo poročila z Bergolom ali pa z nobenim.

Grof di Bergolo je član stare piemontske plemiške družine, ki se je zavzemala za stvar savojske kraljevske družine v časih, ko je bila Italija razkosana in ko se je borila proti Avstriji. Nikdar se ni zavzemal za politiko in je bil navaden kavalerski častnik ter veleposestnik. V vojni je služil kot kapitan ter bil dvakrat ranjen.

Nagnjenost do konj je seznanila princezino z grofom. Conte di Bergolo, ki je član slavnega polka Piemontese Reale, je poslal več svojih konj na dirke v Rim in v ostala italijanska mesta. Princezinja Jolanda pa je navdušena jahalka.

Čeprav je še prezgodaj govoriti o javnem mnenju, je skoraj gotovo, da bo narod odobril to zvezo.

Conte di Bergolo je lastnik več lepih gradov ter številnih zemljišč. Star je trideset let in princezinja Jolanda bo dosegla v prihodnjem juniju starost trindvajsetih let.

Nacionalistično in fašistovsko časopisje izjavlja s ponosom, da si je izbrala Jolanda "italijanskega vojaka", ki je bil ranjen in odlikovan v vojni, mesto da poseže po inozemski kroni. Katoliki

PREKINJENJE VSEH STIKOV S FRANCIJO

Berlinski list izjavlja, da mora vlada odpoklicati vse nemške diplomate v inozemstvu. — Francosko gospodarstvo v Koblenzu.

Berlin, Nemčija, 6. februarja. Sedaj, ko so se Francozi enkrat za vselej odločili, da bodo prodrali še nadalje v Nemčijo in ko s ne more človek razlagati celega postopanja drugače kot javno vojno napoved napram Nemčiji, se je pojavilo vprašanje, če je sploh na mestu vzdržati nadaljnje diplomatske odnose s Francijo. "Kreuzzeitung" izjavlja, da je vspricho sedanjega položaja prekinjenje diplomatskih odnosov s Francijo in Belgijo upravičeno.

V Koblenzu ne morejo najti ljudje nobene primere med ameriško in francosko okupacijo. Francozi so nudili vse dokaze svoje dobro znane civilizacije in humanitete. Glavni kolodvor v Koblenzu predstavlja največji spomenik francoske kulture. Zavojevalci so se obnašali kot Turki. Udri so v zaboje in predale ter ovinjariji uniforme uradnikov, ki se niso mogli braniti. Obnašali so se kot pravi vandali proti mirnemu prebivalstvu in v tem ni bilo nobene razlike med častniki in navadnimi marokanskimi divjaki.

GRKI SE PRIPRAVLJAJO, DA NAPADEJO TURKE.

Atene, Grško, 5. februarja. — Ker se je izjalo konferenca v Lausane, splošno prevladuje mnenje, da bodo začeli Grki prodirati s svojo armado proti Carigradu. Grki se v polni meri zanašajo na angleško pomoč.

ODPRAVITI HOČE ELEKTRIČNI STOL.

Ossining, N. Y., 6. februarja. — Smrtna kazen ni nikako strašilo za morilec, — je izjavil večerj Lewis Lawes, warden tukajšnje kaznilnice, ko je imel večerj govor tekom nekega banketa. V nadaljnjem je izjavil, da se bi morale vršiti usmrtitve javno, če že naj služijo kot strašilo sredstvo. — Morilec, ki so ušli smrtni kazni, so ponavadi uzorni kaznjenci, — je rekel končno.

pa izjavljajo, da je to zveza sre, ki bo izvala odobravanje vseh Italijanov.

Ministrski predsednik Mussolini je bil prvi, ki se je z avtomobilom odpeljal v Kvirinal ter čestital staršem ter zaročencema v imenu italijanskega naroda.

VEDNO NAPREJ! - JEUGESLO FRANCIJE

Zasedli so neko mesto v Hessenu. — Na Badenskem je francoska kontrola strožja, kot pa v Ruhr okraju. — Prebivalstvo se je pripravilo na odpor. — Pravi, da ne bo pod nobenim pogojem delalo za Francoze. — Splošno oviranje prometa.

London, Anglija, 5. februarja. — V nekem sporočilu na "Times" iz Essena se glasi, da so Francozi zasedli Goddelau, na Hessenskem.

V poročilu se glasi nadalje, da znaša najgloblja točka prodiranja preko meje pet in dvajset milj in da je skrajno verjetno, da bo sledilo veliko vojaško gibanje predložitvi ultimata v Berlinu, ki se bo izvršila brez vsakih ceremonij. Nemci pričakujejo, da bodo Francozi zasedli Mannheim ob vsakem trenutku.

V poročilu se dostavlja, da je prepovedala vlada na Badenskem vsem uradnikom sprejemati kakršnakoli povelja od Francozov.

Berlin, Nemčija, 5. februarja.

— Francozi so ojačili svoj oprijem na Kehl predmestje ter na novo zasedeno ozemlje na Badenskem, ki vključuje mesta Oppenburgh in Appenweier, v katerih krajih je bilo proglašeno obsešno stanje.

Gibanja čet zapadno od Mannheim značijo, da nameravajo Francozi prerzati glavno železniško zvezo med Nemčijo, Švico in Italijo, vsled česar bi se polastili polne kontrole vseh železniških zvez v zapadni Nemčiji. V taken slučaju bi jim niti ne bilo treba zasedati Frankfurta, da vzdrže svoj oprijem na obe strani Rena.

Okupacijske čete so na Badenskem strožje in odločnejše kot pa v Ruhr okraju. General Michel, francoski poveljnik, ki vodi tozadevna nova gibanja, je objavil, da je dobil pooblastilo, da razširi predmestje pri Kehl. — Kako dolgo bo trajala ta okupacija, ni znano.

Prebivalci tega ozemlja, sledi vzgledu prebivalcev v Ruhr okraju, so izjavili, da ne bodo lerali za Francoze pod nobenim pogojem in da bodo skušali preprečiti ves promet na železnici med Holandsko in Švico. Ta taktika Nemcev v Badenu pa bo bolj težavna kakor v Ruhr okraju, — kajti mala mesta, trge in vasi ob železnici je z lahkoto spraviti pod vojaško kontrolo.

Francozi so prevzeli nadzorstvo nad vsemi komunikacijami. Ustavili so vsa telefonska in brzojavna sporočila, celo vladna, z izjemo onih, ki so nosila francoski pečat. Umčili so brezzično brzojavno postajo ter prepovedali uporabo golobov - pismo. — Vsled tega je prekinjena vsaka zveza z nezasedeno Nemčijo, razen s francoskim privoljenjem.

Vojaške oblasti so nadalje odredile, da mora biti vsak civilist doma ob devetih ter razen tega zahtevale, da mora nemško prebivalstvo izročiti vse orožje francoskim oblastim.

V odgovor na to povelje je obvestil župan iz Offenburga francoskega generala, da se ne bo noben nemški narodni ali krajevni uradnik pokoril francoskim poveljem.

Petsto častnikov, 1700 infanteristov in tisoč kavaleristov je sedaj v Offenburgu, ki je postal glavni stan predmestja pri Kehl. Francozi so objavili, da se ne bo novo zasedanje vmešavalo v zadeve nemškega prebivalstva in vojaško zasedenje je v resnici manjšega pomena. Francozi pa obvladujejo iz Offenburga Črni les in to jim nudi nadaljno sredstvo za vmešavanje v notranje ekonomske razmere v Nemčiji.

V enem pogledu je ta nova invazija ojačila odpor nemškega naroda. Pričelo se že krožiti govorice o pogajanjih s Francozi, a sedaj je prišel narod do prepričanja, da ne bo mogel spraviti Francozov iz novozasedenega ozemlja potom pogajanj. Za enkrat čakajo Nemci na naslednjo

potezo, ki bo prišla od te ali one strani.

MRZLO VREME PO CELI DEŽELI

New York, 6. februarja. — Mrzli val, ki se je pojavil v teku zadnjih dveh dni, ne bo še tako hitro izginil in posledica tega vala je bila ta, da so narasli slučajji influence in pljučnice, s soglasno s poročili tukajšnjega zdravstvenega urada. Kljub temu pa je zdravstveni urad ugotovil, da se ni treba bati nikake epidemije. Zdravstveni urad je dobil poročila o 320 slučajih pljučnice in influence.

V vseh delih dežele se je pojavil oster mrz. Cel v Georgiji in North Carolini je padel toplotmer na približno trideset stopinj nad ničlo.

Le v dolinem delu Mississippi doline je prevladovalo gorkejšje vreme. V gorenji Missouri dolini je bilo dosti mrzlejšje in iz Severne Dakote so sporočili, da je padel toplotmer v primeri z večerjšnjim dnem, za celih petdeset stopinj.

Pomanjkanje premoga igra veliko ulogo pri izbruhu sedanje epidemije, — soglasno z izjavo newyorškega zdravstvenega komisarja, dr. Copelanda.

BOLJŠEVIKI SO ZAČELI KOVATI ZLAT DENAR.

Petrograd, Rusija, 6. februarja. Boljševiki so znova začeli kovati zlat denar. Delajo ga večidel iz zlatih predmetov, ki so jih zaplenili po raznih cerkvah. Čekini imajo velikost starega zlatega desetrubelskega cekina ter so vredni približno po pet dolarjev.

3000 SLUČAJEV INFLUENCE V NEW YORKU.

Načelnik zdravstvenega departmanta dr. Copeland je izjavil, da je sedaj v New Yorku najmanj 3000 slučajev influence. Samo večerj je bilo sporočenih 375 novih slučajev.

Lansko leto je bilo v tem času v mestu nad 9000 slučajev te bolezni.

VOLKVI UNIČUJEJO DIVJAČINO V ALASKI.

Portland, Ore., 6. februarja. — Volkovi uničujejo divjačino, in prav posebno jelene in srne, — so glasno z izjavo Ligon, člana urada za biološko nadzorstvo, ki je bil poslan v Alasko preteklega novembra v namenu, da prouči metode, s pomočjo katerih bi bilo mogoče iztrebiti volčje zalego. Ligon je izjavil, da bi bilo po njegovem mnenju najboljšje, če bi vlada odposlala lovec, ki bi zatrl volčje zalego. Rekel je, da predstavlja jeleni in srne glavno dobavo mesnih živil in da ne morejo jeleni še dolgo obstajati v slučaju, da bi jih lovili ljudje in obenem tudi volkovi.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
za pol leta	za celoletno za celo leto	\$7.00
za četrti leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Copial tres podpis in osebnosti se ne prebujajo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane blagovne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

FAŠIZEM V ARKANSASU

Najvišjemu sodišču Združenih držav je bil predložen priziv proti razsodbi, ki vzbuja spomine na eno najbolj nasilnih epizod ameriškega razrednega boja. Pod krinko plemenskega boja, ki obdaja sedanji slučaj, se skriva najbolj izraziti in goli konflikt med izkoriščanimi in izkoriščevalci. To je uvod k nadaljnjim plemenskim bojem v Združenih državah.

Cela zadeva s etiče procesa glede petih človeških življenj. Tiče se življenj petih črnih zemljiških najemnikov v Arkansasu, ki so bili tekom nemirov leta 1919 stavljeni pod obtožbo, spoznani krivim ter obsojeni na smrt. V enem letu je bilo poslano v svet poročilo, da so se črni najemniki zemljišč dvignili ter skušali organizirati upor proti belim. Velik proces je sledil tozadevnem nemiru, in dvanaest črncev je bilo obsojenih na smrt, 67 nadaljnjih na dolge zaporne kazni.

Dolgo je trajalo, predno je prišla resnica na dan. Sedaj pa se je izvedelo, da so zemljiški posestniki v Arkansasu organizirali umor v masah v namenu, da preprečijo vsak poskus črnih zemljiških najemnikov, da se izognejo brezmejnemu izkoriščanju, ki je bilo posledica tega očividnega, linčarskega sistema.

Najemnike zemljišč v državi, ponavadi črnce, ki niso zmogli niti pisanja, niti čitanja, imajo lastniki zemljišč v pravem suženstvu ali tlačanstvu. Črnci vzamejo v najem zemljo ter si izgovore, da bodo imeli gotov delež pri poljskih proizvodih. Lastniki zemljišč, ki sklepajo z njimi potrebni kontrakt, jim dobavijo semena in druge potrebščine na kredit ter prodajo proizvode polja po svoji lastni volji. Nikdar jim ne pride na misel, da bi napravili kak obračun. Tudi oni najemniki, ki bi bili zmogli pregledati račune svojih gospodarjev, ne dobiijo priliko za to. Zahtevati obračun potom sodniških povelj ali dvigniti obtožbe proti postopanju gospodarjev bi ne imelo niti najmanjšega upanja na uspeh. Črnci, ki si drzne dvomiti o dobri veri belega gospodarja, začujeje, se mu je smeja, ga pretepejo, če ga ne umore.

Najemniki zemljišč so vedni sužnji veleposestnikov ter so vsled tega vezani in priklenjeni na svojo grudo, ki ni njih last in ki jim nudi le najbolj potrebne življenske potrebščine.

V namenu, da odpomorejo temu položaju, se je združilo par črnih najemnikov, da protestirajo proti obstoječemu redu ter si izvajajo svoje pravice.

Kakorhitro so se črnci zbrali, so navalili beli nanje, ubili veliko število ljudi ter razgnali ostale. Dvesto do tristo črncev je bilo ubitih, in par belih je tudi pri tem izgubilo svoje življenje. Bele priče, ki so udeležile tega lona, so izjavile, da so streljali beli morilci na svoje lastne tovariše v drhali, ki je napadla črnce.

Seveda, kot je že navada v tej deželi, so bili črnci obtoženi zločinov in napadov.

Komunistični proces v Celju.

V soboto 30. dec. se je pred trdnjanskim okrožnim sodiščem ves dan vršila razprava proti trboveljskim komunistom, za katero je vladalo veliko zanimanje. Glavni obtoženeec je bil Anton Manfreda, ki se je podpisal tudi kot Pavle oz. Ivanov Kivešljob (beri nazaj: boljševik), njegovi sodružniki pa Albina Erjavec, Franc Kozar in Franc Bogve.

Obširna obtožba, ki se je čitala nad poldruho uro, dolži Manfreda, da je propagiral komunizem ter organiziral in podpiral udruženja, ki imajo namen, vrstiti komunistične ideje. Orožniki so zaplenili pri njem številne zapiske, iz katerih je razvidno, da so se od 20. do 22. avgusta 1922 vršili v trboveljskem gozdu tajni sestanki komunistov Manfreda in Erjavca ter nekoga Vladimiroviča, Popoviča, Šmida, Marinkoviča in drugih iz Beograda, na katerih se je razpravljalo zlasti o protimilitarističnih ciljih komunistične stranke in o vstopu hrastniškega mladinskega društva "Iskra" v komunistično službo. Naglašajo se je tudi, kako so jih italijanski komunisti podpirali z denarjem. Vladimirovič pa je pojasnil, kako smer je zavzel Zinoviev na drugem kongresu komunistične stranke v Rusiji. Pri Manfredi so našli tudi sekoijska pravila "Stranke komunistične omladine Jugoslavije" s podpisom dveh odbornikov Pavla in Ivana Kivešljoba in izvirajo iz avgusta 1922 ter obsegajo 43 točk. Pravila določajo, da morejo biti člani stranke komunistične omladine aktivni člani strokovne in legalne organizacije, tihi in molčeči. Sekcija vzdržuje najtesnejše zveze z balkansko federacijo in italijansko komunistično stranko. V legalnih mladinskih organizacijah morajo biti vsa važnejša odborniška mesta v rokah članov ilegalne (nepostavne) organizacije, ki niso pompromitirani pred oblastmi.

V zaplenjeni prilogi z naslovom "Politična situacija in naloga komunistične stranke omladine Jugoslavije" so začetne smernice delovanja. Prva naloga je, da se organizira na vse pripravljani il-

galni organizacijski aparat, ki bo sposoben za velike akcije, pred katerimi stoji komunistični pokret. Posebno je treba zveze z inozemstvom in ilegalnega tiska. Propaganda se mora zanesti med delavsko in kmetijsko mladino ter zgraditi celo omrežje v vojski za antimilitaristično delo v smislu kongresne resolucije. Napeti je treba tudi vse sile, da se ukine zakon o zaščiti države in zruši sedanji režim. Legalne organizacije morajo biti podrejene ilegalnemu aparatu, ki vodi vso politiko preko omrežja ilegalnih celic. Pri Manfredi so dalje našli seznam oseb, ki vodijo centralno upravo komunistične stranke v Jugoslaviji (za Slovenijo Milan Marinkovič in Pavle Kovač) ter navodila za organizacijo legalnega in ilegalnega izobraževalnega dela komunistov.

Obtoženi Anton Manfreda je poznal tajne sestanke, kakor tudi, da je on izdelal podrobne načrte, ki pa jih je hotel uporabiti šele tedaj, ko bi bila komunistična stranka politično od države zopet dovoljena. Pavle oz. Ivanov Kivešljob je on sam. V svojem zagovoru pa je zabredel v taka naspotja, da se je pričel izgovarjati z zmedo.

Drugi obtoženeec Albina Erjavec je zanikal vsako zvezo z Manfredom v svrhu komunistične propagande, priznal pa je, da je bil svojčas komunist. Glavni prič o orožniku Matija Rutar in Franc Standerher pa sta nasprotno potrdila, da jima je Manfreda sam povedal, da se je tudi Erjavec udeležil sestanka v gozdu.

Franceta Kozarja, ki je bil 'tajnik komunistične "Iskre", je takoj po aretaciji Manfreda in Erjavca opozoril dijak Karel Salešin, naj takoj odstrani vse spise in opusti delovanje v "Iskri", ker utegne biti tudi on aretiran. Kozar je trdovratno zanikal vsako komunistično propagando.

Pri Francetu Bogvetu so našli na deska v globnjaku skrite litografirane resolucije o politični situaciji in najbližjih nalogah komunistične stranke, dalje več pisem od izgnanega komunističnega voditelja Janka Petakoviča. Bogve, ki je centralni tajnik Zveze rudarskih delavcev za Slovenijo (bivših komunistov) v Trbovljah, je pri razpravi izjavil, da mu je resolucija in komunistični kolektar prinesel neki krošnjar iz Italije, ko pa je uvidel, da sta prepovedana, je skril vse v podstropje. Niti na misel mu ni prišlo, da se pripravljajo kaka nasilja proti režimu, še manj pa je vedel, da bi moral to prijaviti oblastim.

Državni pravdnik je predlagal obsodbo po obtožbi in naglasil zlasti, naj se pri odmeri kazni spoštuje nevarnost za vse one delavske kroge, ki se dajo izrabljati za komunistični evangelij in njega razširjenje, zagovornika dr. Ogrižek in dr. Gorican pa sta predlagala oprostitev, češ, da je šlo za politične otročarije.

Po polumnem posvetovanju je senatni predsednik pozno zvečer razglasil sodbu, po kateri je Anton Manfreda kriv hudodelstva po členu 1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, ker je propagiral komunizem ter organiziral in podpiral udruženja, ki imajo za namen propagando komunizma, ter se obsodi na dve leti težke ječe z enim postom in trdim

ležiščem mesečno. Ostali obtoženci so bili radi pomanjkanja zanesljivih dokazov oproščeni, čeravno so močno osumljeni obtoženih dejanj. Ker pa je državni pravdnik radi oprostive Bogveta prijavil ničnostno pritožbo, je senat sklenil, da ostane Bogve še dalje v zaporu, dokan sta bila Erjavec in Kozar izpuščena na svobodo. Anton Manfreda je sprejel kazen z nasmehom.

Nedvomno je, da bodo tej sodbi sledili sedaj še ukrepi oblasti, ker je bil obsojeni Manfreda ustanovitelj hrastniške "Iskre" in član "Zveze rudarskih delavcev" v Trbovljah in ker se tudi Franc Bogve kot tajnik "Zveze rudarskih delavcev" kljub zaenkratni oprostitvi ni mogel oprati očitka prikrivanja komunistične "Resolucije", ki ščuva proti obliki vladavine, proti vladnemu režimu in jugoslov. nacionalizmu v obče.

Iz Slovenije.

Smrtna kosa.

V Pobrežju pri Adleških je umrla 27. dec. Marija Rauchova, soproga znanega belokranjskega graščaka Petra Raucha. Pokojnica je bila znana kot ena najbolj gostoljubnih Belokranjcev, zlasti v času, ko še ni bilo zelnice. Posebno so ji bili pri sreč potujoči dijaki, ki jim je po materinski postregla.

V Mariboru je 29. dec. umrl v najlepši moški dobi Ernest Camjko, finančni nadkomisar in okrajni upravitelj. Pokojnik je bil vedno odločen narodnjak.

V Ljubljani je umrl na starega leta dan nenadoma od kapi zadet Ludvik Tomažič, faktor v Jugoslovanski tiskarni. Pokojnik, ki je bil še v najlepši moški dobi, zapuška mlado vdovo z nepreskrbljenimi otroci.

Načelniku okrajnega zastopa Ljutomerskega, veleposestniku Josku Rajhu na Moti je na starega leta dan umrla štiri in pol leta stara hčerka Danica.

V Šostanju je na starega leta dan preminul Fran Rajster, hotelir in lesni trgovec, bivši dolgoletni župan in častni mešan mesta Šostanja. S pokojnikom izgublja šostanjski okraj svojo najmarljavejšo osebnost. Rajster je bil eden onih slovenskih mož, ki z duhom velikopotezne podjetnosti in agilnosti tvorijo glavne stebre gospodarskega, narodnega in društvenega razmaha v slovenski provinci. Pod njegovim županovanjem je šostanjska občina pokazala vsestranski napredek. Ko je podlegla šidmarkovskemu navalu, je Rajsterjev hotel ostal tabor narodne zavesti, zavetišče pred nemškutarskim janičarstvom in središče vsega slovensko-naprednega življa v Šaleški dolini. Osebo je bil Rajster čvrsta korenina, dobrovoljen in kremenit karakter. Njegovo ime ostane zvezano s šostanjskim okrajem ter vsemi njegovimi komunalnimi in društvenimi pridobitvami. Za njim žaluje poleg treh omoženih hčer in sina Josipa, tovarnarja, širok krog sorodnikov, prijateljev in rojakov.

Za Z. Jermanom je na novega leta dan odšel v večnost Anton Petrovič. Skupaj sta dovršila gimnazijo, skupaj stopila v semenišče in hitro zopet izstopila ter se posvetila skupaj računski stroki. V poslopju finančnega ravateljstva v Ljubljani sta delovala vse življenje ter dosegla oba čin računskega ravatelja delegacije ministristva financ. Kakor Jerman je bil tudi Petrovič od dijaških let navdušen in izvrsten pevec. Oba sta kot ugledna pevec Glasbene Matice sodelovala na vseh koncertih. Pred 25. leti je bil pokojni Petrovič "potni maršal" zborora Glasbene Matice pri znamenitnem izletu na koncertovanje na Dunaj. Vesela družabnika sta bila pokojnika in priljubljena v vsej slovenski družbi. Od prevrata dalje je Petrovič načeloval računskemu oddelku finančne delegacije ter se spričo vedno novih naredb z izredno vmenio in priznano sposobnostjo posvečal svoji težki nalogi. V priznanje za sluz je bil tudi odlikovan z redom sv. Save IV. reda. Bolchal je na ledvicah in je vzle začasnemu okrevanju končno podlegel bolezni. Pogreb se je vršil 3. jan.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Peter Zgaga

"Edinost" hoče na vsak način postati dnevnik. Najmanj dva tisoč novih prijateljev hoče imeti.

Dva tisoč novih prijateljev! To je lepo številce! Za dva tisoč novih in vdanih prijateljev je pa treba že drugačne in brhkeje punce kot je Edinost.

Ne rečem, da je ravno slabo za urednika, če čita brevir. Posebno dober pa tudi ne more biti oni urednik, ki čita razen brevira edinole sanjsko knjigo in črpa iz nje svoje prepričevalne zmoglosti.

Grki se zopet pripravljajo na bojni pohod proti Carigradu. Liga narodov bi ne mogla izkazati svetu večje usluge, kot če bi to mesto do tal požgala ter na pogorišču sezidala velikansko umobnoico za tiste, ki hočejo z glavo skozi zid. Strašno velika bi morala biti, da bi ne bila pretesna.

Najprej je bilo na svetu zverinstvo. Iz zverinstva se je razvil divjaštvo; iz divjaštva se je razvil barbarstvo; iz barbarstva se je razvila civilizacija.

Civilizacija je višek razvoja. V nji je vsebovano vse zverinstvo, divjaštvo in barbarstvo.

Laška princeza Jolanda se bo poročila z nekim laškim grofom. Najprej so jo možili na angleškem, potem na belgijskem in slednjič na rumunskem dvoru, pa je niso mogli oddati.

Slednjič so ji izbrali najslabše, kar si more človek misliti na svetu — laškega grofa.

Anton Kristan je dosegel najvišjo čast, kar jih more biti deležen moderen sejojalist. Bil je na obedu pri kralju.

Konference evropskih diplomatov so podobne munšajnarskemu kotlu.

Dosti fuzelna in skoraj nič dobrot.

Metodistovski duhovniki so naprosili Hardinga, naj zapove obrežni artileriji streljati na butlegarske ladje, katerih je vsepolno pred New Yorkom, seveda v oddaljenosti treh milj.

Ameriški vojak je junaški. Posebno so se pa ameriški artileristi odlikovali v svetovni vojni.

Stavim pa sto proti eni, da bi jih v tem slučaju dosti dezertiralo k sovražniku.

In celo marsikak metodistovski pop goji v sreč skrito željo, da bi se sovražnik čimbolj približal obali, da bi se izkrel in prišel s svojo škotsko municijo v neposredno bližino njegovega farova.

Geslo: Ne glej me, ampak ubogaj in poslušaj me! — je namreč pri teh gospodih še vedno v precejšnjem kreditu.

Cigarete so primeroma poceni. Drage so le takrat, ko imaš par prijateljev, ki so se pred kratkim odpovedali kajenju.

Pred kratkim je mlada newyorčanka tožila nekega moškega, češ, da jo je v temi poljubil.

Obtoženeec je svoj greh priznal, a se izgovarjal, da je mislil da je njegova žena.

Sodnik ga je brez vsakega pomisleka obsodil na dva meseca ječe.

Sodnik je pameten in razumen možak. On dobro ve, da poročeni moški nimajo navade poljubljati v temi svojih žena.

Kot sem izvedel, ne bo na pustno nedeljo pevske poroke v newyorški cerkveni dvorani.

Morda se je nevesta skujala, morda se je ženin premislil.

Francoski vojaki molzejo nemške krave. Tako pravi poročilo v listih.

Zakaj ne Francozinje! One so baje mojstre v molžnji.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik RUDOLF PERDAN, 923 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 - 15th Ave., Duluth, Minn.

Vrhovni urednik.

Dr. JOE V. GRAHEK, 448 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ŠEŠTNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 134 W. 12 Street, Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4423 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilce: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih sadov kakor tudi denarne pošiljke naj se pošilja na glavno tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spičevala naj se pošilja na vrhovnega urednika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Šole za železnice.

Po poročilu iz Beograda se tekoče leto otvorijo pri vseh železniških delavnicah večerne šole za učence profesionalnih strok ter mlade delavce. V teh šolah se bo poučevala teorija raznih tehničnih in železniških naprav ter celotnega železniškega stroja.

Obsodba Sime Markovića.

Iz Beograda poročajo: Apelacijsko sodišče je potrdilo sodbu sodišča prve stopnje proti biv. komunist. poslancu dr. Simi Markoviću.

Komunistični agitator.

V Daruvru je bil aretiran komunistični agitator in član dunajskega komunističnega komiteja, Gjorgje Selaković. Člani tega komiteja so bili tudi bivši komunistični poslanci du. Marković, Sekić in Dušan Novaković. Selaković je rodom iz Pakraea in je bil vodja komunistov v Slavoniji do vukovarskega kongresa. Po kongresu je odšel v Rusijo, kjer se je mudil nad leto dni, nato pa na Dunaj, kjer je nadaljeval svoje protidržavno delovanje in dajal instrukcije za komunistično akcijo v Jugoslaviji. S ponarejenimi listinami se je vrnil v Jugoslavijo, a je bil zasačen že v Daruvru in izročen sodišču.

Sv. sinod proti krematoriju v Jugoslaviji.
Ravnateljstvo državne bolnice v Sarajevu je potom ministristva ver naprosilo od sv. sinoda mnenje o zgradbi krematorija za sežiganje mrtvih. Sv. sinod je izjavil, da ne odobrava take institucije, ker bi se s tem žalila čustva in kult kristjanov napram pokojnikom.

Bombni atentat v Splitu.

Na redakcijo lista "Nova Doba" je bila vržena bomba ter je bila v uredništvu usmrčena ena gospodična. Ta atentat se spravlja v zvezo z nedavnim požarom v lad-jedelnici v Kraljevici in s požarom v železniškem arzenalu pri Splitu. Storiteli se niso znani.

Ljubavna drama v Beogradu.

V hiši profesorja Dimitrijevića v Beogradu so našli truplo ruskega begunca Miloša Utina, ki je bil kot kuhar zaposlen v kavarni "Proleće". Pod posteljo, kjer so ga našli, sta bili dve steklenici strupa. Neka Ana Kukara je osumljena, da je Utina zastrelila. Izročena je bila sodišču.

Poskusen samomor.

Vozniku Antonu Šiloviću v Zagrebu je bila pokradena vsa obleka in vsi prihranki v znesku 4000 kron. To je moža tako potrla, da je vzel revolver in si pognal kroglo v prsa. Težko ranjenega moža so prepaljali v bolnišnico.

Vojaške nabave iz Nemčije.

Iz Beograda poročajo, da je odbor za državne nabave odobril nakup vojnega ministristva glede nabave 100,000 vojaških postelj.

Dopis.

Pittsburgh, Pa.

Predpust se zopet bliža svojemut koncu, in tisti, ki je nameraval stopiti v bridko-sladki zakonski jarmček, je skrajni čas, da se povdva, ako noče izostati. Sploh pa ni letos tu v tem oziru nobene take živahnosti kot zadnja leta, da bi se vedno dovolj. Torej bo treba stari pepelnici ploh dobro pregledati, da bo zdržal silno de- lo, ki ga čuka na isti dan.

Tem večjo živahnost je pa opaziti na društvenem polju. Imeli smo zadnje čas mnogo raznovistnih zabav, ki so jih priredila razna društva, in mnogo je še na programu. Med temi je tudi dne 10. februarja običajna predpustna veselica pevskega društva "Prešeren", katere obeta biti zopet nekaj izvanrednega. Poleg petja, plesa in druge zabave se bo v pri-zorilo tudi veselilo v dveh de-janjih, ki bo mudila vsakemu naj-boljšega užitka. Torej ako se ho-čete predpustnega časa, ki je po-svečen veselju, navziti in se po-šteno razvedriti, ne prezrite ome-njenega dne.

O.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA

Dela jo in spravlja v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delikatelah in grocerijah.

Edini agenti za Zdravstveno državo.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

OJAKE opo-

zarjamu, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" i-

sta za Jugoslavijo kot za Ameriko -

40 centov.

Pošljite nam svo-

to in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomo knjigo narav-

nost.

Slovenski fantje v laški vojski.

Mnogo bridkosti smo že vžili. Slovensci. Hlapčevali smo Nemcem, borili se proti Italijanom. Na severu in jugu je bil ta boj sedit in brutalen, razvijal se je pravcaro besnost. Na koncu trpljenja pod Habsburžani je prišla svoboda. Po svobodi Korotan, italijanska okupacija Primorja, ko-roški plebiseit, Rapallo... Odžga-li so nas nad pol milijona, in se-daj umiramo v italijanskem rob-stvu.

Od lanskega leta naprej služijo slovenski fantje v italijanski vojski. Naborne komisije so mla-denčce pobrale kar po vrsti. Se-veda, kako tudi ne: bili so dovolj pri sebi, dasi je tudi za njimi sta-laka lakota svetovne vojne. In tako smo romali, v Rim, Neapelj in Florenco, v Breccijo, Bologno, v Turin in druga mesta. Italijan-skemu armadnemu vodstvu je namreč bilo do tega, da razkaže našim fantom krasoto in slavo klasične Italije ter jih tem potom pridobi za svoje cilje.

Kako se godi slovenskim fan-tom v italijanski vojski? Razno-vrstno. Poveljniki so znjimi po-nekod dobri, celo ljubeznivi, drugod zopet surovi in odtorni. Kjer jih imajo radi, store to ra-di njihove ponižnosti in vdanosti. Italijanski vojski se namreč vedo predrzno in izživajoče, medtem ko so naši fantje mirni, dobri, poslušni. To jim po eni strani pri-dobiva simpatije predstojnikov, a po drugi strani jim koplje grob.

Kaj se dogaja na Reki.

Reka je zaprta svetu in le ma-lo vesti prihaja iz nje. Kar pa jih pride, se glase vse zelo neugodno in kažejo le vedno večje propa-danje nekdanjega cvetočega re-škoga mesta. Na Reki ni nobene oblasti, ki bi vzdrževala s potreb-no avtoriteto red in mir. Nekaj ljudi je tam, ki so si prilastili vr-hovno pravico nad vsem in nad vsim ter delajo baš kar hočejo. Tako žalostno je sedaj na Reki, da je čutila celo "Vedetta" po-trebo, izpregovoriti resno besedo o sedanjem stanju v mestu. List pravi, da je Reka bolno mesto in da ima dolžnost to bolezen ozdra-viti z vso svojo energijo sedanje italijanska vlada, ker je po mne-nju tega lista Reka italijansko mesto. Italijanska vlada bi mora-la tako nastopiti, kakor nastopa doma v Italiji. Na vsak način je potreba na Reki obnoviti spošto-vanje zakona. Beseda avtoriteta zveni danes na Reki kot ironija. Na Reki je neko število oseb, ka-tere mislijo, da jim je vse dopust-no ali si sramotno spekulirajo s patriotizmom in ljudskim čustvom v svoje lastne sbrhe. Ako se ta-ki ljudi vpraša, zakaj tako nastopa-jo, odgovore srdito, da delajo v imenu pravičnosti in človečan-stva. To tudi takrat, kadar izvr-še kaj takega, kar spada pred ka-zenski zakon, pa se mu znajo oni spretno izogniti z grozno repre-salijo proti onim, ki bi jih ovadi-li, pa tudi proti onim, ki bi jih mogli kaznovati. Ako pojde tako dalje, pravi "Vedetta", postane življenje na Reki nemogoče. Zlo raste od dneva do dneva in ved-no bolj se vidi, da ni nikogar več, ki bi izvrševal zakon. Ako se bo zdravljenje zavlčevalo, nastane-jo v kratkem tako težke posledice, da bomo prisiljeni dvomiti dolgo časa glede ozdravljenja re-ških razmer. Treba rezati, brez usmiljenja!

Ako tako piše "Vedetta", so morale nastati pač zadnje dneve na Reki take stvari, kakršnih še ni bilo in katere končno pahnejo mesto v popolno pogubo. Okoli lista "Popolo di Fiume" so zbra-ni razni nezadovoljni in ta list je nastopil v svojih zadnjih šte-vilkah zelo ostro proti vodilnim krogom, očitajoč jim razne nepravilnosti, pri čemur ne izvzema še-ta sedanje provizorne vlade De-polija. Slednji je nepričakovano odpotoval v Rim, da nemudoma informira italijansko vlado o ne-znornem stanju na Reki. Magi-strat in guvernatorsko palačo so

Slovenski fantje so prišli v ita-lijansko vojsko večinoma kot do-bri, neizpriženi Slovenci. Znali so samo svoj jezik. Znjimi ni bilo lahko govoriti, a sporazumeti se je vendar dalo, kaj so si zato iz-mislili ovčice Italijani? Preoblekli so svojo voljo nprav v topel ko-žuček ovece in odprli šole in te-čaje za italijanski jezik. Tako se slovenski fantje v italijanski voj-ski učijo tudi v italijanščini. S kakšnimi nameni njihovih pred-stojnikov — o tem ni treba ugi-bati dolgo.

Drugače pa uživajo Slovenci v italijanski vojski še precej svobo-de. V prostem času jih predstoj-niki navajajo na ogledovanje krasot, s katerimi se Italija diči. Razkazujejo jim zgradbe, podu-čnjejo jih v zgodovini, ki je "Slo-venec le slučajno postavila v kra-je okoli Snežnika". Tako vzgaja-jo po sistemu zaničevalce naših tradicij in bodoče odpadnike od materinega jezika.

Radi ložjega raznarodovalnega dela Slovenci ne služijo skupno. Razdejni so posamič na razne od-delke: saj je to najboljša pot do poitaljančevanja. Nekateri so pri bersaljerih, nemalo jih je tudi pri kraljevi gardi v Rimu. Ti so, kakor pravijo, res dika italjan-ske vojske, ker bodo po zaslugi predstojnikov zastavonoše v dru-žbi onih, ki bodo prvi začeli lu-čati kamenje na lastni rod in na njegove svete običaje.

zasedle alpske čete. Tudi fašisti se obračajo proti reški in pro-ti rimski vladi.

Kako dolgo bo Rusija podpirala Turke?

Ob priliki otvoritve X. kongre-sa sovjetov je Kamenov izjavil: Združene države so vprašale, ali sprejmemo ameriško anketno ko-misijo, ki naj bi proučila naše razmere. Mi smo bili sporazumni, toda le pod pogojem, da Ameri-ka dovolj poslata tja našo komi-sijo. Seveda ameriška vlada tej naši zahtevi ni hotela ugoditi. Vendar pa ne smemo pozabiti, da so pri poslednjih volitvah v Ame-riki mnogi kandidati zahtevali uradno priznanje sovjetske Ru-sije. Toda to ni važno za nas, kajti živeli smo pet let, ne da bi bili priznani od Francije, Anglije in Amerike, in lahko živimo še dalje tako. V Lausanni se je do-godilo nekaj zelo zanimivega. Grška in Anglija sta hoteli izpreme-niti Turčijo v obširno kolonijo. Rusija pa podpira Turčijo samo zato, ker se ta bori proti imperi-jalizmu. Grška ni boljševiška, vendar pa je ustrelila nekoliko svojih ministrov, ki so bili prav-zaprav le orodje v rokah Anglije. Mi ostanemo turški prijatelji to-liko časa, dokler se bo Turčija borila proti imperijalizmu. Če bi se pa angorska vlada uklonila Angliji in lordu Curzonu, tedaj jo Rusija prepusti njeni lastni usodi.

ANA ČEPLAK iz Čepelj pri Bočni se prosi, da pošlje svoj naslov, ali če kdo drugi ve za njen na-slov, na upravo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City. (6-7-2)

ŠIVALKE SE IŠČEJO
za delo na malih strojih. Dobra plača. Dolga služba. — Georgetown, 675 Hudson St., blizu 14. ceste, New York City. (31-1-7-2)

Naše načelo je bilo

že tekom zadnjih
poldeset let, preskrbovati New York
z najboljšim, kar se tiče mleka.
V Bordenovem Gradu A,
je, zagotovljeni ste lahko, najbo-
ljša kakovost in okusnost.

Nabavite si
mleko iz jakega
na
Bordenovem
gradu.

BORDEN'S
Farm Products Co. Inc.
Franklin 1423

Zagonetno, toda resnično.

Razporoke.

(Konec.)

Druga zbirka je vzeta iz aktov sodišča v Baltimore.

Pred par tedni je izposloval ne-ki rokodelce ločitev svojega za-kona, ker je njegova žena ustra-jala pri tem, da spi v njeni poste-lji velik pes, bull-dog pasme. To-variša v nesreči je imel v nekem nadalnem, ki je trdil, da zavži-va njegova žena in psi steake. Po-gosto pa se tudi zgodi, da se tako brepenenje po prostosti ne uresniči.

Pred nedavnim časom je prišel neki Franklin C. Morris iz De-troita v Baltimore, kjer si je iz-posloval ločitev zakona na teme-lju, da ga je njegova žena zapu-stila. Dva meseca pomeje pa se je pojavila Mrs. Morris ter do-kazala, da ni ona zapustila nje-ga, temveč da je on zapustil njo. Nato je bil obsojen Morris radi krive prisege na dve leti ječe. Razporoka je bila preklicana in razsvetlega je bilo določeno, da ne sme naprositi Morris v nobenem sodišču cele dežele za ločitev za-kona brez dovoljenja sodišča v Baltimore.

Procesi za ločitev zakona so po-navadi zelo poučni in če jih člo-vek proučuje, postane lahko pa-meten vsled nesreče in škode dru-gih ljudi. Človek lahko izve, kaj ne sme storiti. Ženska se lahko naprimer nauči, kako nevarno je podati moškemu celo mazinec. Kakorhitro mu ga poda, ni zado-voljen niti s celo roko.

V Portland, Oregon, kjer niso zakonske vezi posebno trdne, se je neka ženska iznebila zakon-skega jarma, ker je ponudila svo-jemu možu mazinec. Pustila si je izabiti od njega dovoljenje, da sme enkrat na teden iti ven s ka-ko drugo žensko. Tekom kosila pa se pojavi ponavadi tek. Kma-lu je šel z drugo ven po dvakrat, trikrat in končno po petkrat na teden.

Bodite v svojem naslednjem zakonu bolj previdna, — ji je svetoval sodnik.

Neka gluhonema je izjavila pred sodiščem, seveda pisмено, da jo je njen mož pretepal ter sploh grdo ravnal z njo. Bil je butlegar ter se poročil z njo le radi tega, ker je domneval, da ga ne more izdati.

Neka Naomi Etchinson je izja-vila svojemu Arthurju, da se je poročila z njim le kot s poskus-nim kuncem, da dožene, kako je treba postopati z moškimi. Ko je to dognala, ga je zapustila ter uporabila svoje izkušnje pri ne-kem drugem človeku.

Neka Lucila Boške se je mo-rala ločiti od svojega moža radi-tega, ker ni imela rjavih oči. Njen mož Albert se je namreč strašno zanimal za rjave oči.

Edvard Sitko je bil strašno razkašen, ko mu je njegova mla-

da žena povedala, da ne vzhaja v njegovem domačem kraju luna na istem mestu kot pri njej do-ma. Prijel jo je za tilnik ter ji držal glavo toliko časa pod vodo, dokler ni postala njegovega mne-nja. Nato se je dala ločiti od njega.

Samuel Sekter je ljubil mlade punce s pristrženimi lasmi. Nje-gova Rosa pa je bila drugačnega mnenja. Tedaj pa jo je prijel, po-sadil na stol, jo držal s koleno-ma, ji nataknil na glavo lonec ter ji odstrigel lase. Sedaj si išče Ro-sa drugega moža.

Dr. Maks L. je učenjak. Po ce-la ure lahko razpravlja o kakem znanstvenem predmetu in latin-ske citate siplje naravnost iz ro-kava. Svoji mladi ženi je čital iz debeluhastih knjig ter ji je na-tačno obrazložil kemični stroj pajčevine. Nikakor pa ni zapazil, da je ona pri tem zadrževala in jezil se je, ko mu je enkrat rekla, naj jo pusti na ples. Rekla je, da se ji zdi dolgočasno, ko jo skuša dvigniti na svojo duševno viš-ino. Sedaj pleše ona, a njen pre-jšnji mož je postal sovražnik žem-skega spola.

Joseph in Mary sta se poročila, a nista mogla najti nobenega sta-novanja. Stanovatvi sta morala pri stariših Mary. Povsem jasno je, da je prišlo neprestano do pre-pirov in sporov. Mary stanuje še vedno pri stariših, a Joseph je zopet v svoji majhni samski luk-nji.

Ernest in John sta se poročila z dvema prijateljicama. Po pote-ku enega leta je zbežal Ernest z ženo Johna in John z ženo Erne-sta. Obema paroma je bila dolo-jena ločitev zakona. Mogoče pa je vendar, da se bo zamenjava še enkrat završila.

Morie je imel celih štirideset let razmerje s svojo Sadie. Oba sta bila stara več kot šestdeset let, a končno sta se poročila. Po preteku štirih mesecev pa sta se hotela ločiti drug od drugega. Sodnik je odklonil prošnjo obeh. Jaz bi tega ne storil, kajti če bi se ločila, bi brez dvoma zopet ob-novila staro razmerje ter postala mogoče zopet srečna. Kdor je ta-ko dolgo zibal prepovedani sad, temu ne diši dovoljeni.

Pred nekako desetimi leti je prišel neki osemnajstleten mla-denec v neki majhni kraj v Texa-su ter se nastanil v nekem hotelu, ki je bil last neke ženske. Še iste-ga večera se je napil skoro do nezvesti in ko se je naslednjega jutra prebudil s težko glavo, je stala poleg njega hotelierka ter mu povedala, da jo je tekom noči vzel za ženo. Skoro deset let je trajal njegov maček. Sedaj pa se mu je posrečilo izposlovati loči-tev zakona.

Sporočilo o tem slučaju je na-potilo neko žensko, da je spisala dolgo pismo na neki newyorški

list, v katerem je na podrobno obrazložila drastično metodo, ka-tere se je poslužila, da ozdravi svojega moža pijančevanja. List je priobčil pismo ter obenem tudi uvodni članek v zvezi s tem.

— Moj mož je popihal, igral karte ter izostajal po cele noči, — je pisala ženska, — in moje življenje je postalo naravnost ne-znosno. Konečno me je aminila po-trpežljivost.

— Nekega jutra se je zopet vr-nil pijan domov ter napravil ve-likanski kraval. Čakala sem, do-kler se ni sčel ter legel v poste-ljo. Nato sem vzelo dolg, tri pal-ce širok jermen ter mu rekla, da ga bom kaznovala. Izprva se je branil, a ko je videl, da sem trd-na v svojem sklepu, se je udal. Moral se je obrniti in našla sem mu jih štirideset ali petdeset na zgradbi plat telesa. Cel teden sem ponovila to kazen, vsaki večer.

— Učinek je bil naravnost pre-senetljiv. Sedaj ne izostaja, ne pi-je in ne igra in vsaki teden mi prinese svoj celi tedenski zaslu-žek.

— Po mojem mnenju bi morala vsaka ženska preteptati svojega moža, če to res zasluži. Noben možki, ki res ljubi svojo ženo, se ne bo branil.

Tako se je glasilo v dotičnem pismu. Urednik lista, kateremu je bilo pismo poslano, je napisal u-vodni članek, v katerem je z nav-dušenimi besedami slavil to nove vzgojno metodo nad zakonskimi možmi ter izjavil, da je boljša kot pa ločitev zakona, boljša kot pa streljanje in zastrupljanje in celo boljša kot metoda, soglasno s katero počke žena utepe pri ka-kem drugem. Čitatelji lista pa ni-so bili zadovoljni z izvajanjem ured-nika. Le ena sama ženska je pi-sala, da je položila svojega moža, ko je prišel ponoči pijan domov, preko kolen ter ga natreskala s krtačo po zadnji plati tako, da jo je na kolnih prosil odpusča-nja. Neki ubogi zakonski mož pa je sporočil uredniku, da se je po-služil sličnega postopanja pri svo-ji ženi in sicer z večjim uspehom.

Vsi ostali čitatelji in čitateljice pa so pisale uredništvu ogor-čene članke ter vpraševale, kje je ostalo vspricho takega postopanja medsebojno spoštovanje, ki mora vendar biti temelj vsake zakon-ske ljubezni in sreče? Vsi so vpra-ševali, če je bil ljubeči mož, ki je pustil, da ga je njegova žena bi-čala z jermenom sploh mož ali pomivalka?

Pravecat vihar ogorčenja je iz-bruhnil nad onim listom. Stavim sto proti eni, da je urednik, ki je pisal oni članek, samec, kateremu ni treba izpremeniti teorije v prakso ter preiskusiti eksperi-ment na svojem lastnem telesu.

Francosko-nemški spor in komunisti.

Francoski komunisti Cachin, Treint, Monmousseau in Semart so se sešli v Essenu s komunistič-nimi delegati Nemčije, Belgi-je, Holandske, Anglije, Italije in Čehoslovaške, kjer so sklenili naj-ostrejši odpor proti reparacij-skim zahtevam Francije in njenih zaveznice. Sestavili so nekaj ma-nifest na delavstvo vseh narod-nosti, katerega prva in glavna točka, je da se ima s pomočjo svetovnega proletarijata razveljaviti Versaillska mirovna pogodba. Ko se je Monmousseau iz Essena, kjer ga je baje nemške policija izgnala, povrnil v Pariz, ga je on-drotna policija aretirala s števil-nimi njegovimi somišljeniki vred. Treinta in Semarta je čaka ista usoda, toda policija jih ni mogla izslediti. V stanovanjih pariških komunistov so našli mnogo kom-promitujoče korespondence. Tudi v uredništvu lista "Humanite", čigar urednik je Marcel Cachin, je bila hišna preiskava. Proti Cachinu, ki je član francoske po-slanske zbornice, je dvignil pariški državni pravdnik ovadbo za-radi kompote proti varnosti drž-ave. Zbornica bo v najkrajšem času sklepala o njegovi izročitvi.

Električna svetloba pospeša rast.

Na višji vrtnarski šoli blizu Berlina so osvetljevali razne rast-line z električno lučjo, da bi rešili problem pospeševanja rasti. V to svrhu so se poslužili Wie-toktovih reflektorjev, ki so jih postavili 70 cm od rastlin. Svetilke so gorele od mraka do pol-noči, tako da so imele rastline tu-di nočni počitek. Na ta način osvetljene rastline so rastle hitre-je kot navadne. Rože so n. pr. vetele prej in so se popolnoma razevele z dolgimi stebli, ravno nasprotno z navadnimi rastlina-mi. Osvetljena salata je dala 50 odstotkov več pridelka kot na-vadna. Neosvetljeni fižol ni uspel, osvetljeni pa je razevel v polo-vici februarja. V novembru osvetljene jagode so bile v fe-bruarju v polnem cvetju; poka-zale so bogate plodove, ki pa ra-di mraza niso dozoreli.

Zanimiva operacija.

Ugledni danski kirurg profes-sor Rovsing je poročal pred dru-štvom zdravnikov o zelo zanimi-vi popolnoma posrečeni operaciji, ki jo je izvršil predlansko leto. Pacient je bila 34-letna ženska, ki radi bolezi v goltancu ni mo-gla sprejemati hrane po navadni poti. Prof. Rovsing je napravil na prsih dvojen razrez kože, dvignil med njim kožo in položil pod njo kavčukovo cev, pritrtil k nji ko-žo in napravil tako umetno cev. Vrhnji del umetne cevi je bil po-tom druge operacije pritrjen h goltancu, nižji konec te cevi pa je bil pritrjen k želodcu, tako da je nastala popolnoma pravilna cev in je hrana iz ust lahko pre-hajala v želodec. Operacija je tra-jala 6 mesecev, ker je bila to pr-va operacija te vrste. Druge ope-racije ne bodo trajale tako dolgo. Pacientka je odšla iz bolnišnice zdrava in opravlja zopet svoje go-spodinjske posle.

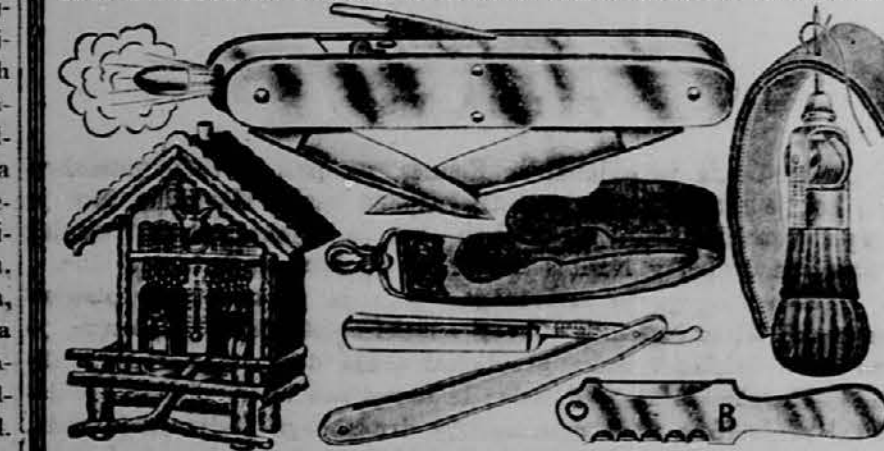
Pisarniški izpit

za ravnatelje sodnih pisarn je po-ložil te dni Fran Šorli, pisarniški oficijal iz Gorice.

Opekarna v Draganiću pogorela. V opekarni družbe Rendeli & Co. v Draganiću pri Karlovcu je izbruhnil požar, ki je popolnoma uničil celo opekarno. Škoda je ce-njena na 2½ milijona Din in je deloma krita z zavarovalnino.

Kdo mi more povedati, kje se na-haja moj oče JOHN PETRIČ? Doma je iz Žirov. Pred tremi leti je bil v Clevelandu, Ohio, 5603 Carry Street. Ako on sam ta oglas čita, naj se oglasi svo-jemu sinu, oziroma naj poročaajo drugi, kateri ga poznajo, ako še živi. — Clemens Petrič, 5078 Emerson Ave., St. Louis, Mo. (6-7-2)

NAJVEČJA IN NAJBOLJ PRIVLAČNA PONUDBA

Vaša edina prilika, zato plašite še danes za to skupino predmetov, in preprosti bodite, da boste dobili dvojno vrednost za svoj denar. Zagotovo bodite prvi, ki bo izkoristil to veliko ponudbo, in gotovo boste postali naša zastopnik v vašem okraju. Nobenega rizika. Ne pošiljate denarja vna-prej. Samo 35c v znakom ali drugače za pošiljalne stroške, in mi vam bomo poslali to čudovito skupino šestih predmetov kot so naslikani in opisani.

- 1) Žepni nož in revolver obenem. Najnovejša sodobna iznajdba. Iz naj-finejšega jekla. Na debelo poliran. Ima dve tepi klinji kot navaden žepni nož, poleg tega se ga lahko uporablja za samobranbo. Strelja 22 kaliberske U. S. naboje, polne ali prazne, kot vsaka navadna pištola. Ko je zaprt, ne more nihče povedati razlike med navadnim žepnim nožem.
- 2) Pristna solingen-britev, popolnoma garantirana in pripravljena za uporabo.
- 3) Jermen za brušenje, najboljša kakovost.
- 4) Pristna importirana vremenska hišica. Napoveduje vreme en dan naprej.
- 5) Kombinacijski strižilec las. S tem si lahko strižete lase kot sami hočete.
- 6) Avtomatično šivalno šilo. Jako pripravnoročje za vsakogar. Popravljate lahko svoje čevlje, modroce in tapete. Dala dva šiva kot šivalni stroj.

Noben teh šestih predmetov ni napredaj posebej, kajti samo potom te skupne ponudbe nam je mogoče dati jih po tako nizki ceni, da so pristopni vsakomur. Če se vam ne zdi dvakrat več vredni, vam bomo vrnili denar. Vadi prijatelji in sosedi bodo hiteli navahiti si to skupino, in mogoče boste tudi vi še eno hoteli. Zato — plašite danes.

UNION SALES COMPANY, Dept. 204
15 St. Desplaines St. Chicago, Ill.

LUCKY STRIKE
CIGARETTE

Najboljše Cigarete

Brezžična prsna igla.

Angleški inženir Saunders je iz-konstruiral brezžični aparat, ob-toječ iz prsne igle, katerega je pre kratkim pokazal novinar-jem. Ta igla je tako urejena, da lahko sprejema brezžične pogo-vore ali brezžične poslane godbe-ne komade in jih lahko sliši nosi-lec aparata. Prsna igla stopi v brezžično zvezo v poslopu, ki ima na stehi svoj sprejemajoči prostor. Kakor hitro se tako zve-za vzpostavi, lahko vlovi nosilec igle brezžične pogovore v krogu 90 do 100 milj. lahko posluša pa tudi tako daljne koncerte. Pri poslušanjih, ki jih je priredil iz-najditelj, so se čuli brodomni si-gnali v kanalu La Manche in tu-di neki londonski koncert je čul nosilec take prsne igle. Teža brez-žičnega aparata znaša tri unce. Inženir Saunders izdeluje nov apar-at enake vrste za vspejemanje pogovorov na še večjo daljavo.

Razpuščen občinski zastop.

Občinski zastop v Marezigah v Istri je bil razpuščen iz razlogov javnega reda, kakor pišejo ita-lijanski listi.

ZASTAVE!
Najnovejša zastave, bandera, regallie prodaja nad 15 let Vaa rojaka, pišite mu po narčni, na navedi: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Preženite bolečino!
Okorelo rame, otrpnela mišica, nategnjen sklep — vse to spremlja BOLEČINA. Toda dvignite nekoliko

PAIN-EXPELLERJA
na bolečo površino, in bolečina bo hitro izginila. Pain-Expeller in bolečina sta si smrtna sovražnika. Dobite še danes steklenico pri svojem lekarnarju, 35c, in 70c. Glejte, da bo na za-vojuke tovarniška znam-ka SIDRO. Zavrnite vse ponaredbe.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

SANTAL MIDY
PREJEL MEHURJA

MOŠKI! Zaščitite se
Proti nalezljivu

SAN-Y-KIT
Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČBA za MOŠKE Vnetja tuba. Kit (10) 11

Vaš lekarnar ali San-Y-Kit Dept. B 92 Beekman St., New York

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

18

(Nadaljevanje.)

— Prenašali ste vse to stoletja in stoletja z junaštvom, ki je uxor za celi svet, — se jim je laskal. — Potrpajte še nekoliko. Prijatelj moj, konec se zagotovo bliža.

Odnegli so ga s trga in po Rue Royale navzdol v neko staro hišo, eno onih maloštevilnih hiš, ki so preživele požar. V tej hiši se je ponavadi zbirala literarna zbornica. V to hišo so pričeli prihajati od vseh strani člani zbornice, ki so bili obveščeni splošno od Le Chapelierja.

Za zaklenjimi durmi je razburjena množica nekako petdesetih mož, večinoma mladih in navdušenih od iluzije prostosti, pozdravila Andre-Louisa kot izgubljeno ovco, ki se je končno vrnila v stajo.

Nato pa je pričela zbornica razpravljati o odredbah, katere je bilo treba uveljaviti takoj, dočim je spodaj čuvala častna straža, sestavljena iz članov množice, ki se je bila preje zbrala na trgu. To je bilo tudi zelo potrebno. Kakorhitro se je zbornica sestala, je napadlo hišo orožništvo M. de Lesdiguièresa, odposlano, da aretirajo mladega prenapetca, ki je pozivljajal narod Rennesa na odpor in ustajo. Orožniška sila je obstajala iz petdesetih mož. Petsto pa bi jih bilo premalo. Drhal je pokomila karabinke orožnikov, razbila par glav ter bi raztrgala orožnike na kose, če bi se pravčasno in previdno ne umaknila pred konjenico, katere ni bila vajena.

Medtem, ko se je vse to vrtilo na cesti spodaj, je imel zgovor ni Le Chapelier nagovor na svoje tovariše v literarnem klubu. Tukaj, kjer se mu ni bilo treba bati nobene kroglice in kjer ni nikoli sporečil njegovih besed oblastim, si je Le Chapelier lahko dovolil ogajevati govor. Njegov govor pa je bil prav tako odkrit in srdit, kot je bil možak neizne postavte ter elegantno obločen.

Slavil je ognjevitost in velikost govora, katerega je čul iz ust svojega tovariša Moreaua. Predvsem pa je slavil modrost tega govora. Besede Moreauja so predstavljale za vse veliko presenečenje. Dosedaj so ga le poznali kot ostrega kritika vseh reformskih načrtov. Pred kratkim so celo čuli z ogorčenjem, da je bil imenovan delegatom za nekega plemenitaša v Stanovih Bretonske. Dobili pa so tudi pojasnilo te njegove izpreobrnitve. Umor njegovega draga tovariša Vilmorina je proizvedel to izpreobrnitve. V tem podzemnem dejanju je spoznal Moreau končno delovanje onega zlega duha, katerega so hoteli pregnati iz Francije. Danes pa se je izkazal kot najodločnejši apostol nove vere med njimi vsemi. Primera, katero je vzel iz naravnostlerja, je bila povsem na mestu. Zbrati se morajo v gruče, tolpe, kot volkovi ter zagotoviti enotnost nastopa naroda po celi Bretonske. Takoj je treba poslati človeka v Nantes, kjer je resnični sedež sile Bretonske. Trebalo je le še imenovati tega odposlanca in Le Chapelier je pozval navzoče naj store to.

Andre-Louis, ki je sedel na klopi v bližini okna ter bil v onem trenutku plen nekeke reakcije, je poslušal z začudenjem to povodenj zgovornosti.

Ko je hrup podlegel, je čul vzdikniti neki glas:

— Predlagam, da imenujemo delegatom našega voditelja tukaj, Le Chapelierja.

Le Chapelier je dvignil svojo glavo, katero je sklonil kot zamisljen človek in vsakdo je lahko zapazil, da je bilo njegovo lice blede.

— Prijatelji moji, — je rekel počasi. — Globoko se zavedam časti, ki ste mi jo s tem storili. Če pa bi sprejel to čast, bi jo odzvel onemu, kateremu po pravici pripada. Kdo bi nas mogel boljše zastopati, biti bolj vreden naš zastopnik ter boljše govoriti s prijatelji v Nantes kot prvoobojnik, ki je že enkrat dal izraza mišlim tega mesta na tako brezprimeren način? Izročite čast biti vaš predstavitelj, onemu, kateremu v resnici pripada. — Andre-Louis Moreauju.

V odgovor na bučno ploskanje, ki je pozdravilo ta predlog, se je Andre-Louis priklonil ter se takoj udal.

— Naj bo, — je rekel priprosto. — Mogoče je primerno, da izvedem to, kar sem pričel, čeprav sem mnenja, da bi bil Le Chapelier vrednejši zastopnik. Odpotoval bom danes ponoči.

— Odpotoval boš takoj, dečko moj, — ga je informiral Le Chapelier ter dokazal s tem, kaj je bil pravi vir njegove velikodušnosti. — Po vsem, kar se je pripetilo, ni zate varno ostati v Rennesu niti eno uro. Odiš na morišče tajno. Nikdo med nami ne sme povedati, da je odšel. Ne želiš bi, da bi prišel v zadrege raditega. Videti pa moraš nevarnosti, katerim se izpostavljaš in če hočeš ostati živ ter pomagati pri tem velikem delu rešitve naše tlačene domovine, moraš biti previden ter skriti svojo identiteto. V drugem slučaju te bo zalotil M. de Lesdiguières in izgubljen bi bil.

Osmo poglavje.

VSI ZA VSE.

Andre-Louis je odjahal iz Rennes, na poti v večje pustolovstvo kot je sanjal, ko je zapustil zaspano vasico Gavrilac. Noč je prespal v neki gostilni ob cesti in ker je odjahal naprej zgodaj zjutraj, je došel v Nantes kmalu po popoldne naslednjega dne.

Tekom dolgega in samotnega jahanja preko pustih planjav Bretonske, ki so izgledale v svoji zimski obleki še bolj žalostne, je imel dosti prilike v duhu pregledati svoja dejanja in svoje stališče. Iz človeka, ki se je dosedaj le teoretično in ne posebno prijateljski zanimal za novo modroslovje družabnega življenja in reda, ki je le uril svoj dvopit nad novimi idejami, kot urj sabljač svoje oko in svojo pest z rapirjem, se je naenkrat izpremenil v revolucionarnega ognječrca, posvečenega revolucionarnemu delovanju najbolj obupne vrste. Zastopnik in delegat plemenitaša iz Bretonske, je postal naenkrat zastopnik in delegat celega Tretjega stanu iz Rennesa.

Sedaj, ko je lahko mirno mislil na dogodke, ni živel niti v najmanjši zmoti glede tega, kar je bil rekel. Cinično je predstavil svojemu poslušalstvu le eno stran celega vprašanja.

Na Quai le Fosse je našel majhno gostilno, kjer je dal svojo ga konja v blev ter zavil kosilo. Pri natakarju, ki je odločno podpiral privilegirane razrede, je priznal z obžalovanjem, da obstaja precejšen nemir. Dosti bi bilo odvisno od tega, kar bi se pripetilo v Rennes. Če je res, da je kralj razpustil Stanoval Bretonske, potem bo vse dobro in nezadovoljstvo ne bodo imeli nobene pretveze za nadaljnje nemire. V Nantes je bilo dosti zadržev in nemirov, — še

preveč. Vsakokratne novice krožijo seveda še vedno in danes so ljudski množice oblegale trgovsko zbornico, da dobe natančnejše informacije. Dolečenih novic pa ni bilo nikakih.

Ura je bila dve, ko je došel Andre-Louis na Trgovski trg. Četvero-oglati trg, katerega je nadvladalo klasično poslopje borze, je bil tako poln ljudi, da si je moral Andre priboriti pot do stopnišča, ki so vodile do sijajne verande v jonskem slogu. Ena sama beseda bi bila zadostovala in imel bi prosto pot. On pa je rajše molčal.

(Dalje prihajajo.)

Jugoslavija irredenta.

Smrtina kosa.

V Volčah je umrla Ivana Palitka, roj. Podreka, vdova stoltnika. Pokopali so jo 24. dec.

V znamenju nasilja.

Iz Skednja pri Trstu poročajo: Mesto odpravljene polnočnice se vrši pri nas slavnostna služba božja rano zjutraj. Množice našega dobrega naroda so napolnile cerkev v prazničnem razpoloženju, da v molitvi poiščejo tolažbe, pozabljajoua to dolino solz in po prastari zapojejo s "pastirci in z angeleci, veselo in neveselo". Brez naših starih pesni si niti zamisliti ne moremo božičnih praznikov. In ta naša sveta čustva so nam globoko razžalili oni "neodgovorni elementi". Vdrl so na kor in najprej zahtevali izpraznitev, potem pa so se zadovoljili s prepovedjo našega petja. Naše duše so občutile težko praznino, plakali so od žalosti starčki, ihtele naše matere, srca so nam polna gnjeva.

Pred novim napadom na "Edinost"?

Tiskarna "Edinosti" v Trstu je že od vsega početka Italjanom najhujši tren v peti. Že ponovno je zato laška sodrga demolirala inventar, da bi tako onemogočila izhajanje edinega slovenskega dnevnika v zasednem ozemlju. K sreči se jim dosedaj ta načrt ni posrečil. Kakor pa doznava "Jutro", nameravajo fašisti sedaj komeno uničiti glasilo našega življa v Primorju in pripravljajo nov napad na tiskarno "Edinosti" in je, sočel po nekem razgovoru fašistov na tržaškem tisku, baje tozadavno izdano tudi že povelje.

Naš jezik na sodnih.

Kakor poročajo italjanski listi, je imela zveza sodnikov Julijske Krajine izredni občni zbor, na katerem se je enoglasno sklenilo, da je vsak sodnik dolžan praktično rešiti vprašanje sodnega jezika tako, da bo od sedaj naprej v spili in ustnih razpravah v sodnih uradih v Trstu izključena raba slovenskega jezika in da se vsi posli obavijo izključno v italjanskem jeziku. Strankam, ki bi predložile slovenske spise, bodo sodniki iste vrnili s pozivom, da jih v kratkem roku predložijo sestavljene v italjanskem jeziku; drugače se dotični spisi ne bodo smatrali za predložene.

Jubilej demantnega mašinstva.

Tržaška "Edinost" piše: To leto bo slavil redok jubilej demantnega mašinstva mož, ki je bil nekoč širom znan po naši ožji domotiji. To je Karel Klinar, ki je bil posvečen za mašnika leta 1863. Dolgo vrsto let je živel in deloval tudi med nami kot župnik v Šturijah. Že kot dijak se je z veseljem bavil z glasbo, zložil je tudi marsikatero skladbo, najbolj pa ga je veselilo petje. V znameniti dobi od leta 1865. do 1880. ko se je pri nas tako bujno razvilo kulturno delovanje, je bil Klinar med prvimi, ki so orali ledino. Dekan Gabrijan v Vipavi, Simon Gregorčič v Rihembergu, dr. Lavrič v Ajdovščini in Klinar v Šturijah so neumorno ustanovljali čitalnice in poudka društva po Vipavskem. Še danes se govori o taborih, katere so priverjali ti možje. Karel Klinar živi danes v hudi bedi, popolnoma oslepel, tako da ne more več maševati, kot vpokejen duhovnik v Rihembergu z bomo penzijo 40 lir. Mož je še mnogim v osebnem spominu, sadove njegovega delovanja uživamo še danes. Prav in hvaležno bi bilo, da se ga naša javnost, posebno Vipavci spomnijo o priliki njegovega jubileja. Dokler se ne ustanovi v to svrhu kak poseben odbor, se pošiljajo darovi lahko na "Edinost", Via S. Francesco d'Assisi 20/1, Trieste, Italy.

Škof Bartolomeasi odhaja.

"Edinost" priščejuje sledeči dopis: Prav dobro se je spominjam, kako slovenec je bil njegov pri-

hod v Trst. Ker nisem mogel razumeti tega tako tihega njegovega odhajanja, sem vprašal nekega našega duhovnika, kaj to pomeni, in on mi reče: Resnici na ljubo moramo priznati, da on sam ni nikoli izdal nomenega naloga, ki bi bil na škodo slovenskemu jeziku v cerkvi. Vse, kar se je v tem pogledu zgodilo, je bilo nasilje raznih organizacij. Ta nasilja je pa škof Bartolomeasi odito obsojal ter si s tem nakopal naslov: il vesovo svavi. Kaj naj človek reče k takim razmeram?!

Posdravi slovenskih vojakov.

Širne pozdrave pošiljajo zavednemu slovenskemu narodu vojaki obrežnega topništva iz Špeic: Ciril Mihelič, Henrik Lasič, Josip Klavara, Franc Hrovatini, Karlo Persalja, Ernest Čuk, Vinko Gruden, Ivan Bratuš, Ivan Mrakič, Marijo Sanein, Josip Škerjanc, Ivan Tešič, Ivan Krpan, Valentin Gravnar, Frane Valenčič, Avgust Meton in Frane Čufar.

Ladislav Pertot in Marij Vitez, 4. comp. sanitä, Bologna.

Rudolf Petelin, Rudolf Smeregel, Karel Kočever, Angel Vatovec, Ivan Lah, Rudolf Fonda, Emil Hrvat, Silvester Šeuka, Josip Cah in Danilo Furlani, 6. reg. bersaglieri, Bologna.

Rudolf Kos, Florian Zuban, Emil Vodopivec, Mirko Vekić, Rudolf Opatič, Ivan Gregorič in Ivan Bačič, 6. comp. sanitä, Piacenza.

Fran Caharija in Josip Furlan, 3. težki topniški polk, Rim. Janko Rumič, Just Blazina, Albin Teršar in Mihael Štok, tržaški Šentjakobčani, prideljeni k 3. bataljonu telegrafistov in 3. bataljonu Zappatori v Veroni.

Roparski napad pri Trstu.

Dva orožniška brigadirja sta urečala ponoči pri Bošketu nekega mladčaka, ki je bil bos, v samih spodnjih hlačah in v srcaji. Vrh tega je imel še obe roki ravnati. "Kaj pa se je godilo z vami?" vpraša eden brigadirjev. Nato je začel nagovorjeni pripovedovati: Šel je proti svojem domu. Pri Bošketu so ga pa nenadoma napadli štirje tolovaji, oboroženi s palicami. Dva sta planila nanj ter ga vrgla z vso silo ob tla. Nato so ga vsi štirje sekli ter sezuli. Poleg tega so ga še pretepeli ter ranili na rokah. Okradence, ki se imenuje Anton Pavličič, star 23 let, stanujoč na Vrdeli, trpi okoli 1500 lir škode.

Prosim, da se oglosi RAFAEL RUTAR, kar neglasi brat Peter je v bolnišnici. Več podrobnosti mu sporočim. — E. Plaskan, c/o Tomec, 92 First Ave., New York City. (7-8-2)

POSEBNA RAZPRODAJA. CENE ZNIZANE NA POLOVICO. IMPORTIRANE HARMONIKE Najnovejši modeli; izredno močne piščali, močna godba; krasna zunanost.

Te harmonike so vse narejene iz prvovrstnega materiala, zlasti piščalke, ki so najfinišje kakovosti in narejene s kar največjo skrbjo po večih mehanikih. Moderni lesni oklepi z lepimi okraski, izredno močne piščali, močni in trpešni mehanizmi s finimi usmilnimi zobovi in s ponikljanimi jeklenimi vogali. Vredni glavni ključ, Unjate zaponke. Izredno dragocene harmonike. Harmonika št. 185 — s 3 vrstami, 32 ključev, 12 bas — cena \$16.50 (navadno \$35.00) Harmonika št. 20 — s 2 vrstami, 21 ključev, 8 bas — cena \$8.95 (navadno \$17.00) Harmonika št. 67 — s 2 vrstami, 15 ključev, 4 bas — cena \$6.75 (navadno \$15.00) Harmonika št. 49 — s 1 vrsto, 10 ključev, 2 bas — cena \$4.95 (navadno \$8.00) Pišite nam svoje ime in naslov ter označite številko in ceno harmonike, ki jo želite kupiti. Zraven plačajte 50 centov za pošiljenske stroške, a za harmoniko plačate, kadar vam je dostavljena. Nobena cila, Popolna zanesljivost z jamčeno, ali pa denar povrnjen. PIŠITE SE DANES. UNION SALES COMPANY, Dept. 221 15 S. DESPLAINES ST., CHICAGO, ILL.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

POZDRAV.

Predno odpotujem s parnikom "America" 7. februarja v staro domovino, pozdravljam vse svoje prijatelje v Forest City, Pa., zlasti pa Mr. Petra Muhlič in njegovo družino. Vozni listek sem kupil pri tvrdki Frank Sakser State Bank ter sem bil kar najboljše postrežen, za kar se vsem uradnikom najtopleje zahvaljujem. — John Zalar.

Podpisani bi rad zvedel za moje ga brata VALENTINA JENSENSEN. Pred šestimi leti je bil v Cokenburgu, Washington County, Pa. Če kateri rojakov ve zanj, je prosen, da mi nazna ni, ali naj se pa sam oglasi svojemu bratu, ker mu imam važne stvari sporočiti. — Frank Jensen, 14515 Thames Avenue, Collinwood, Cleveland, Ohio. (7-9-2)

VABILO.

Društvo Marija Pomagaj štev. 121 KSKJ v Little Falls, N. Y., priredi MAŠKARADNO VESE-LICO v dvorani na Danube St. v soboto dne 10. februarja, na katero vabi vse Slovence in Slovenice iz Little Falls in okolice. Začetek ob 7. uri. Odbor.

NAZVANILLO IN PRIPOROČILO

Čenjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanje mo, da jih bo obiskal naš petoval ni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati na obično za naš list, zatoraj presi no rojake, da mu bodo koliko- nogote naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

NAZVANILLO.

Rojakom v Chicago, Ill., naznanjmo, da je rojak

JOSEPH BLISSH

naš pooblaščen zastopnik v vseh poslih, ki so v zvezi z našim podjetjem.

Uprava "Glasa Naroda".

VELIKI Kompletni svetovni Atlas

Najnovejša izdaja, z vsemi zemljevidi celega sveta in kazalom.

Knjiga je fino v platno vezana, vsebuje 291 strani, velikost 14 palcev dolga in 11 palcev široka.

Cena s poštnino

\$4.50

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street New York City

Kaj vam koristi vaše dnevno delo, ako vas dnevno ne prinese nekoliko bližje onemu času, ko boste lahko uživali udobnost neodvisnosti?

Pričnite štediti sedaj - da boste neodvisni po dolgih letih težkega dela.

Vaši prihranki so najsigurneje naloženi pri nas, ter se obrestujejo po

4%

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York City

Glas naroda

Kretanje parnikov - Shipping News

7. februarja: President Garfield, Cherbourg: Ameri- ca, Genoa.	6. marca: Pittsburgh, Cherbourg in Bremen.
8. februarja: Colombo, Genoa; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Wuertemburg, Cherbourg in Hamburg; Thuringia, Hamburg.	7. marca: Pres. Polk, Cherbourg: Taormina, Geno; Paris, Havre; Astoria, Cherbourg.
10. februarja: Olympic, Cherbourg: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg in Antwerp; Noordam, Boulogne in Rot- terdam.	8. marca: Chicago, Havre; Baer, Hamburg.
13. februarja: Canopic, Cherbourg in Bremen.	10. marca: Majestic, Cherbourg; George Washing- ton, Cherbourg in Bremen; Tyrhenia, Cherbourg in Hamburg.
14. februarja: Pres. Adams, Cherbourg; Hannover, Bremen.	14. marca: Orbita, Cherbourg in Hamburg; France, Havre; Pres. Garfield, Cherbourg; Yarek, Bremen.
15. februarja: Mount Carroll, Cherbourg in Hamburg; Rochambeau, Havre.	15. marca: Mount Clay, Hamburg; Manchuria, Cherbourg in Hamburg.
17. februarja: Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen; Giulio Cesare, Genoa; Nieu Amsterdam, Boulogne in Rotterdam; Samand, Cher- bourg.	17. marca: Pres. Wilson, Trst; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Noordam, Bou- logne in Rotterdam; Finland, Cherbourg in Antwerp.
20. februarja: Berengaria, Cherbourg.	20. marca: Aquitania, Cherbourg.
21. februarja: France, Havre; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Orduña, Cherbourg in Ham- burg; Pres. Monroe, Cherbourg.	21. marca: America, Genoa; Canopic, Cherbourg in Antwerp; Hannover, Bremen.
22. februarja: Monella, Cherbourg in Hamburg; Han- Cherbourg in Hamburg; Rouillon Havre.	22. marca: Zeeland, Cherbourg in Antwerp; Thur- ingia, Hamburg.
24. februarja: Volendam, Boulogne in Rotterdam Landand, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cher- bourg in Bremen.	24. marca: New Amsterdam, Boulogne in Rotter- dam; Albania, Cherbourg; Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen.
26. februarja: Conte Rosso, Genoa; Pres. Van Buren Cherbourg; Seidnitz, Bremen.	27. marca: Lapland, Cherbourg in Antwerp.
1. marca: Mount Clinton, Hamburg; Minneka- da, Cherbourg in Hamburg.	28. marca: Paris, Havre; Hannover, Bremen; Sam- land, Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
3. marca: Pres. Harding, Bremen in Cherbourg; Lyndam, Boulogne in Rotterdam; Kroon- land, Cherbourg in Antwerp.	29. marca: Rouillon, Havre; Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.
	31. marca: Majestic, Cherbourg; Volendam, Bou- logne in Rotterdam; Orea, Cherbourg in Hamburg; Reimace, Cherbourg in Ham- burg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen.

CUNARD ANCHOR

6,426 JUGOSLOVANOV

bo lahko prišlo v Ameriko začetkom prihodnjega julija. Cunard črta je najbolj hitra za vaše rojake, da pridejo v Ameriko. Izselenci, ki imajo listke za Cunard morejo potovati takoj, ker skoraj vsak dan v mesecu odplje kak parnik iz Evrope. Cunard črta ima izvrstno prevozo službo za izselence iz Jugoslavije, ako da jih spremlja kompanijski zastopnik Jugoslovani, da nimajo stitnosti.

Nobenih posebnih stroškov za to.

Glede drugih navodil vprašajte najbližje

agenta v mestu ali okolici.

JUNARD-ANCHOR

LINE

25 Broadway

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York

New York